

СЯЛЯНСКАЯ

ЖИВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзін апрача свята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграіцы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ і СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

На выбары у валасныя Рады.

Польскі ўрад прысьпешаным парадкам маніцца за сёлетняе лета правесці выбары ў валасныя рады. У некаторых мясцох ужо на т вызначаны выбары раённыя сяброў валаснога сабранныя. Трэба ведаць, што паводле закону ген. кам. Асмалоўскага, які змяшчаем у гэтым нумары „Сял. Нівы“, выбары ў валасныя рады будуць адбывацца не беспасярэдня ўсімі жыхарамі воласці, а пасярэдня праз дэлегатаў, ці інакш сяброў валаснога сабранныя.

Уся воласць дзеліцца на раёны (абвяды), кожная вёска або фальварак павінен станаць такі выбарчы раён. У кожным раёне вызначаецца старастам выбарчы камітэт з 3 асоб, (пераважна гэта павінны быць заўсёдня жыхары гэтага раёну—вёскі), які і праводзе выбары сяброў валаснога сабранныя, карыстаючыся прынятымі мясцовымі звычаямі. Задача нашага сялянства павінна заключацца ў тым, каб на раённых выбарах выбіраць адпаведных сяброў валаснога сабранныя. У сябры валаснога сабранныя трэба выбіраць сваіх людзей моцных, якія могуць смела бараць і інтэрэсы працоўнага сялянства і ня пойдучы ў адну руку з абшарнікамі і асаднікамі. Ад складу сяброў выбарнага сабранныя будзе залежыць і склад будучае валасной рады, бо ўся валасная рада выбіраецца якраз дэлегатамі з вёсак, ці інакш сябрамі валаснога сабранныя, выбранымі на раённых выбарах. Дык, ёсць ведама, усім трэба звярнуць вялікаю ўвагу на тое, каб пры выбарах на вёсках выбіраць у сябры валаснога сабранныя толькі добра ведамых і стойкіх сялян, якія падчас валаснога сабранныя патрапяць саставіць сьпіскі кандыдатаў і правядуць у раду толькі сваіх людзей. Каб сябры валаснога сабранныя дэлегаты ад вёсак маглі на сабранныя арганізавана выступіць, павінны яны загадзьдзя, да часу скліканьня сабранныя, паразумецца між сабою і саставіць свой сьпісак кандыдатаў у радныя валасной рады. У гэтым сьпіску пішуцца прозьвішчы і імёны кандыдатаў, побач з прозьвішчамі павінны быць пастаўлены чарговыя нумары пачынаючы ад першага, апрача таго трэба падаць век (сколькі гадоў) прафэсію (чым займаецца) і адрас (назоў вёскі ў якой жыве) кожнага кандыдата. На кожным сьпіску трэба паставіць каля 18 кандыдатаў—паўтара раза столькі, колькі мае быць сяброў валасной рады.

Такі сьпісак трэба каб падпісалі ня менш 5-х сяброў валаснога сабранныя, лепш, каб было больш подпісаў. Як толькі будзе склікана валасное сабранныя, сябры гэтага сабранныя павінны ісьці на выбары ўжо з гатовым сьпіскам кандыдатаў у ва-

ласную раду. Прышоўшы на сабранныя сябры, выбраныя ад вёсак, павінны пастарацца, каб было менш сьпіскаў кандыдатаў ад сялянства. Яны павінны пачаць гутаркі з пасабнымі сялянскімі групамі, што маюць падаваць асобныя сьпіскі і дагаварыцца з імі, каб яны не падавалі сваіх сьпіскаў, а ўсе злучыліся разам і саставілі адзін супольны сьпісак кандыдатаў.

Чым менш будзе сялянскіх сьпіскаў, тым больш можа прайсьці сялянскіх кандыдатаў у раду. Дык пры выбарах у валасныя рады ўсе беларускае сялянства павінна дружна выступіць і аб'яднацца, ня

гледзячы на розныя палітычныя перакананьні, на невялічкія масмасныя роўніцы. Але з людзьмі, што ідуць проці беларускага сялянства, што працуюць на шкоду нашага адраджэнскага руху—ня можа быць ніякага аб'яднаньня. Наадварот усе сьвядомое сялянства павінна павесці арганізаваную выбарную працу ў тым кірунку, каб выбіраць у валасную раду толькі сваіх сумленных і сьвядомых беларусаў-сялян, і недапусціць да самаўрадаў шкоднага элементу, і элементу, што ідзе проці нашага адраджэння.

Дык усе, сяляне, дружна грамадой ідзіце на выбары і праводзьце ў валасныя рады сваіх сялянскіх прадстаўнікоў.

А. Саюзнік.

Забойства савецкага пасла Войкава у Варшаве.

Першыя весткі.

Як выясьнілася, дык савецкага пасла ў Варшаве Войкава забіў Барыс Кавэрда, супрацоўнік-карэктар паўлюкевічэўскае газеты „Беларускае Слова“.

Забойства здарылася на вагзале, куды прыехаў Войкаў, каб пабачыць Розэнгольца, які як савецкі прадстаўнік у Лёндане, пасля дыпламатычнага разрыву з Англіяй, варацаўся праз Варшаву ў Маскву.

Забойца Б. Кавэрда арыштаваны і будзе суджаны, толькі ня ведама якім судом: звычайным ці надзвычайным (даразным).

Аб прычынах, якія пабудзілі Кавэрду да забойства савецкага пасла, сказаць што-колічы запраўднае, цяпер яшчэ нельга. Гэтую старану справы хіба суд выясьніць.

Польскі прэзыдэнт выслаў спагадную тэлеграму ў Маскву старшыні Выканаўчага Камітэту С. С. Р., а мін. Залескі выслаў гэтакую самую тэлеграму камісару замеж. справаў.

Цела забітага пасла Войкава забальзамавалі і адправілі ў Маскву.

Арышты ў Варшаве і Вільні.

У сувязі з забойствам Войкава ў Варшаве адбыліся вобскі і арышты сярод расейскае эміграцыі, а нават і сярод польскіх грамадзян па нацыянальнасці Расейцаў.

У Вільні таксама адбылося 46 вобсыкаў і 24 чал. арыштавана. Арыштаваныя звольнены. На правінцыі арыштавана 15 чалавек.

Дэманстранцы і арышты сярод камуністых.

У часе, калі цела Войкава перавозілася з бальніцы да памешканьня пасольства ў Варшаве, дык, як падае „Słowo“, камуністы прабавалі наладзіць маніфэстацыю. Быццам некалькі асобаў з гэтае прычыны арыштавана.

Савецкая нота.

Савецкі ўрад праз польскага пасла ў Маскве перадаў польскаму ўраду ноту з прычыны забойства Войкава, у якой гавора, што забойства зьяўляецца акцыяй расейскіх эмігрантаў—контрэвалюцыйнага, да якіх польскі ўрад не заняў выразнага становішча, на што Саветы ня раз звярталі ўвагу польскага ўраду.

Савецкі ўрад выражае свой катэгарычны пратэст і адказнасьць за забойства кладзе на

польскі ўрад, а таксама засьцерагае, што да справы забойства яшчэ вернецца па атрыманьні падрабязных вестак аб забойстве.

Адказ на савецкую ноту польскі ўрад маніцца даць пасля праведзеньня следства ў справе забойства.

Маскоўскія ўраманьні.

Першую вестку аб забойстве савецкага пасла Войкава ў Варшаве, Рада Народных Камісараў у Маскве атрымала па радыё. Адразу было склікана паседжаньне савецкага ўраду, якое трывала ў працягу дзвёх гадзін.

Пастановы ніякае не прынята, дзеля таго, што ня было падрабязных інфармацыяў.

Надзвычайны выпускі газэтаў выданых у тысячах экзэмпляраў паведамлілі насяленьне Масквы аб забойстве пасла Войкава ў Варшаве. На вуліцах і пляцах зьбіраліся вялікія мітынгі, на якіх выражана пагрозы Польшчы і наагул усім капіталістычным дзяржавам.

Вечарам адбыўся вялікі мітынг для ўшанаваньня памяці Войкава, на мітынгі былі прысутны прадстаўнікі савецкага ўраду і камуністычнага Інтэрнацыяналу.

Польская камуністычная партыя ў Саветах выдала адоўку, якую робіць закіды маршалку Пілсудскаму і польскай сацыялістычнай партыі, што быццам інспіравалі замах на савецкага пасла Войкава ў Варшаве.

Кандыдат на месца Войкава.

Магчыма, што месца савецкага пасла ў Варшаве займе Розэнгольц, які быў савецкім паслом у Лёндане і які пасля дыпламатычнага разрыву з Англіяй цяпер вольны.

— Ліквідацыя аб'яднаных. „Наша Праўда“ піша: „З прычыны ўнутраных спрэчак паміж партыямі, якія ўтварылі Аб'яднаны Выбарчы Камітэт Сацыялістычных Партыяў і Прафэсійнальных Саюзаў,—Камітэт гэты зьліквідаваў ся“.

Пасля ліквідацыі гэтае мазьні, у якой бралі ўдзел і Беларусы згуртаваныя каля „Нашае Праўды“, некаторыя асколкі зьліквідаванага Сац. Аб'яднаньня пробуюць стварыць камітэт пад фірмаю „Работніцкага Аб'яднаньня“.

І вось, у гэтым аб'яднаньні—раз'яднаньні „Нашае Праўды“ бачыць перамогу!

РАСПАРАДЖЭНЬНЕ

Генэральнага Камісара Усходніх Зямель аб часовым выбарчым законе на валасныя сабранны і ў рады. (Dz. Ust. Z. C. Z. W. z 1919 r. Nr. 7 poz. 45).

Арт. 3. Для правядзення выбараў арганізуецца ў кожнай воласці валасны выбарчы камітэт, які складаецца са старшыні і ад 3 да 5 сяброў, назначаных павятовым камісарам (цяпер стараствам).

Прынамся большая частка камітэту павіна складацца з жыхарства дадзенай воласці. Сябрамі камітэту могуць таксама быць войт і іншыя ўрадоўцы валаснога адміністрацыі.

Арт. 4. Кошты выбараў пакрывае павятовы ўрад, аднак-ж з тым, што воласць абавязка павінна зьвярнуць яму выдаткі.

У сувязі з гэтым павятовы камісар павінен вясці для кожнае гміны падрабязны рахункі выдаткаў, зробленых на правядзенне ў ёй выбараў і адпаведна гэтыя рахункі захоўваць.

Правілы аб выбарах на валасное сабранные.

Арт. 5. Лічбу сяброў валаснога сабранныя для кожнай воласці вызначае павятовы камісар у залежнасці ад засялення воласці, а таксама ад колькасці вёсак, асадаў і фальваркаў, якія ў ёй знаходзяцца. Аднак-жа лічба гміннага сабранныя ня можа быць менш як 100 і больша як 150.

Арт. 6. Валасны выбарчы камітэт дзеліць воласць на раёны (абводы) галасавання. Па правілу кожная вёска, а таксама кожная асада ці фальварак твораць асобныя раёны галасавання, аднак-жа гэтыя адзінкі пры ўтварэнні раёнаў галасавання могуць быць раздзелены ці злучаны між сабою.

Арт. 7. У кожным раёне (абводзе) арганізуецца выбарчы камітэт, складзены з двух сяброў і старшыні, назначаных валасным выбарчым камітэтам.

Арт. 8. Лічбу мандатаў, якая прыпадае на раён галасавання, вызначае валасны выбарчы камітэт тасуючы да лічбы насялення тых раёнаў.

Арт. 9. Актыўнае выбарнае права на гмінны сабранны маюць усе грамадзяне бяз рожніцы полу, якім скончылася 21 год і якія стала пражываюць у межах раёну галасавання найменей 10 месяцаў. Асобы, якія маюць у раёне галасавання нярухомую маёмасць, найбліжэйшых сваякоў, а таксама ўся іх хатня і земляробская абслуга (напр. дворныя парабкі), карыстаецца выбарчым правам незалежна ад часу сталага пражывання ў межах раёну галасавання.

Арт. 10. Ня могуць карыстацца выбарчым правам: 1) тутэйшы павятовы камісар, 2) урадоўцы службы публічнага бяспечнасці (г. зн. паліцыя), 3) асобы, якія служаць у войску.

Арт. 11. Пазбаўлены выбарчага права: 1) асобы, якія ўтрацілі правы ці агранічаны ў правах судом, 2) асобы, проці якіх вядзецца судовае следства за праступкі, якія пазбаўляюць ці агранічаюць правы.

Арт. 12. Выбранымі на валасное сабранные могуць быць асобы, якія адпавядаюць наступным двум варункам лучна: 1) маюць дзейнае выбарчае права і могуць ім карыстацца, 2) маюць поўных 25 гадоў.

Арт. 13. Дзень выбараў вызначае павятовы камісар, падаючы адначасна да ведама гадзіну выбараў і месца, у якіх яны адбудуцца.

Выбары адбываюцца ў кожным раёне пад кіраўніцтвам старшыні тутэйшага выбарчага камітэту, адпаведным тутэйшым звываем выбірання.

Арт. 14. Па заканчэнні выбараў пішацца падрабязны пратакол, у якім павінна быць упісаны прозвішчы старшыні і сяброў тутэйшага выбарчага камітэту, час працягу выбараў, колькасць галасаваўшых, спосаб галасавання і рэзультаты выбараў.

Пратакол падпісвае старшыня і сябры тутэйшага выбарчага камітэту. Старшыня камітэту адсылае 2 копіі пратаколу ім самым пасведчаным валасному выбарчаму камітэту, які адзін экзэмпляр адсылае павятовому камісару.

Арт. 15. Адрозна па заканчэнні выбараў старшыня тутэйшага выбарчага камітэту павінен абвясціць іх рэзультаты.

Арт. 16. Пасля атрымання пратакола ў усіх раёнаў галасавання, валасны выбарчы камітэт павінен абвясціць спісак асобаў выбраных на валасное сабранные.

Правілы аб выбарах да валаснога рады.

Арт. 17. Валасная рада складаецца з войта і радных, у колькасці $\frac{1}{10}$ сяброў валаснога сабранныя, прыпушчальна на 1 болей, калі лічба сяброў валаснога сабранныя ня дзеліцца на 10 і астаецца рэшта больша як 5.

Арт. 18. Радных выбірае валасное сабранные з пасярод асобаў, якія маюць права быць выбранымі.

Арт. 19. Выбары ёсць роўнымі, тайнымі і прапарцыянальнымі і адбываюцца

пры дапамозе галасавання на спіскі кандыдатаў.

Арт. 20. Дзень і месяц выбараў вызначае старшыня валаснога выбарчага камітэту. Выбары ня могуць адбыцца пазней, як 15 дзяся пасля абвясчэння спіску асобаў, выбраных на валасное сабранные. Старшыня валаснога выбарчага камітэту павінен пісьменна паведаміць кожнага сябру валаснога сабранныя аб дню і месцы выбараў. Адпаведнае паведамленне павінна быць даручана пад распіску кожнаму сябру валаснога сабранныя найпазней 10-га дня па абвясчэнні ўспамянутага вышэй спіску.

Арт. 21. На выбарчым сабранныі старшыня валаснога выбарчага камітэту, ці спецыяльны прадастаўнік павятовага ўраду, павінен вытлумачыць правілы прапарцыянальных выбараў, якія адбываюцца спосабам галасавання на спіскі кандыдатаў і пасля гэтага заклікае прысутных да састаўлення і складання гэтых спіскаў. У гэтых мэтах старшыня робіць перарыв паседжання.

Арт. 22. Кожны спісак павінен быць падпісаны найменей 5 сябрамі валаснога сабранныя. Няпісьменных падпісвае на спіску па іхняму жаданню і ў іх прысутнасці старшыня валаснога выбарчага камітэту. Спісак павінен мець у $1\frac{1}{2}$ разы больш кандыдатаў, чым лічба радных, якіх трэба выбраць. Спіскі з меншай лічбай кандыдатаў будуць лічыцца важнымі.

Арт. 23. На кожным спіску побач з прозвішчам кандыдатаў павінна быць паказана: колькі гадоў мае кандыдат, чым займаецца і месца дзе жыве. Прозвішчы кандыдатаў павінны быць зазначаны парадковым нумарам.

Арт. 24. Пасля падачы выбарчымі спіскаў кандыдатаў, валасны выбарчы камітэт глядзіць, ці адпавядаюць яны вымаганням арт. 12. У выпадку непрызнання спіску важным, валасны выбарчы камітэт адкідае гэты спісак. Адпаведная група выбаршчыкаў мае права падаць новы спісак.

Арт. 25. Галасаванне адбываецца пры помачы картак галасавання, якія павінна выдаць кожнай групе валасны выбарчы камітэт. Карта гэта павінна мець толькі нумар спіску кандыдатаў, на які выбаршчык падае свой голас. Нумар можа быць друкаваны, або пісаны цыфрай ці славамі.

Арт. 26. Галасаванне адбываецца наступным спосабам: Выбаршчык падходзіць да стала, пры якім урадуе валасны выбарчы камітэт і называе сваё імя і прозвішча. Пасля праверкі, ці імя і прозвішча гэтага выбаршчыка ёсць у спіску сяброў валаснога сабранныя і пасля ўстанаўлення яго асабістасці, выбаршчык атрымае канвэрт на галасаванне, з прыложанам ўрадаваму пячаткаю, адразу ўкладае ў яго картку і заклеішы канвэрт аддае старшыні камітэту, які кідае яго ў выбарчую урну. Адначасна адзін з сябраў валаснога выбарчага камітэту робіць адметку на спіску выбаршчыкаў побач з прозвішчам выбаршчыка, які падаў ужо свой голас.

Арт. 27. Ад самага пачатку галасавання і да заканчэння яго ў памешканні, дзе адбываюцца выбары павінна быць прысутнаю больша частка сябраў валаснога выбарчага камітэту.

Пабочным асобам забараняецца быць прысутнымі ў часе нарадаў і падання галасоў сябрамі валаснога сабранныя.

Аб ходзе галасавання вядзецца пратакол, які павінен быць падпісаны старшыняю і найменей 2 сябрамі валаснога выбарчага камітэту.

Арт. 28. Па заканчэнні галасавання старшыня валаснога выбарчага камітэту вынімае з выбарчае урны ўкінутыя канвэрты і пералічвае іх не ўскрываючы. Потым спраўджае лічбу канвэртаў з лічбаю адметкаў на спіску галасаваўшых выбаршчыкаў. У выпадку нязгоднасці гэтых лічбаў, зьявішае адпаведную агаворку ў пратаколе.

Арт. 29. У выпадку перарыву галасавання—выбарныя дакументы, выбарная урна і канвэрты з карткамі для галасавання павінна быць апячатаны і захоўвацца ў выбарчым камітэце пад адказнасцю валаснога выбарчага камітэту.

Арт. 30. Па магчымасці безадкладна па заканчэнні галасавання, валасны выбарчы камітэт прыступае да спраўджэння правільнасці паасобных канвэртаў і картак галасавання і робіць падраўнак картак паданых за кожны спісак. Калі-б безадкладнае спраўджанне правільнасці картак і рахавання галасоў было немагчымым, дык павінна быць тасаваны правілы арт. 29.

Арт. 31. Няважнымі зьяўляюцца: 1) карткі галасавання, уложаныя ў іншы чым з ура-

давай пячаткай канвэрты, або ў канвэрты з іншым знакам; 2) пустыя карткі галасавання; 3) карткі, выкарыстаныя выбаршчыкам спосабам непрадбачаным гэтым распараджэннем, напр.: падпісання, або з нейкім асобным знакам; 4) кожная картка, з якою разам у канвэрце знайшлося-б што-коледы іншае.

Арт. 32. Аб няважнасці картак галасавання, валасны выбарчы камітэт пастанаўляе аканчальна.

Арт. 33. Пасля падраўнавання галасоў, аданых на паасобныя спіскі кандыдатаў, валасны выбарчы камітэт прыступае да падзелу мандатаў радных паміж паасобнымі спіскамі гэтакім парадкам:

Лічба галасоў, якая падана на паасобныя спіскі акругляецца да найбліжэйшае цыфры якая дзеліцца на 10, пры гэтым адзінкі да 5 адкідаюцца, а да лічбы большай 5 дабаўляюцца адзінкі да 10.

Акруглення гэтакім спосабам цыфры дзеліцца на 10. Атрыманы рэзультат паказвае, колькі мандатаў выпадае на кожны спісак.

Калі-б па выкананні гэтага падзелу заставаліся яшчэ вольныя мандаты, тагды падзел гэтых рэшту мандатаў выконваецца ўжо гэтакім спосабам: колькасць галасоў, якую атрымаў кожны спісак трэба падзяліць на лічбу мандатаў прызначаных гэтаму спіску, пасля чаго тыя вольныя мандаты прызначаюцца пачарзе, па аднаму мандату тым спіскам, якія атрымалі найбольшы цыфравы рэзультат пры вышэй паказаным дзяленні. Калі-б і ў гэтым выпадку засталіся яшчэ вольныя мандаты, дык ізноў праводзіцца гэтакое самае дзяленне з тым аднак, што дзеліцелі будуць павялічаны на лічбу, якая паўстане разам са сьвежапрызнанымі мандатамі.

Увага да арт. 33.

Прыклад падзелу мандатаў:

Лічба сябраў валаснога сабранныя становіць 146. Дзеля гэтага ў валасную раду павінна быць выбраных 15 радных. Зьявілася на сабранныі і брала ўдзел у галасаванні 123 сябры валаснога сабранныя. З адданых галасоў 5 прызнана няважнымі, астаецца знача 118 важных галасоў, якія паданы на 4 спіскі: № 1, 2, 3 і 4, наступным спосабам:

Спісак № 1 атрымаў галасоў	46;
„ „ 2 „ „	45;
„ „ 3 „ „	3;
„ „ 4 „ „	24.

Дзеля гэтага:

Спісак № 1 атрымлівае	5 мандатаў
„ „ 2 „ „	4 „
„ „ 4 „ „	2 „

Спісак № 3 не атрымлівае ані воднага мандату.

Гэтакім парадкам раздана 11 мандатаў, 4 астаюцца вольнымі.

Для раздачы гэтых 4 мандатаў дзелім агульную лічбу галасоў атрыманых паасобнымі спіскамі на лічбу атрыманых ужо мандатаў:

Спісак № 1=46 : 5=9
„ „ 2=45 : 4=11
„ „ 4=24 : 2=12

Найбольшы рэзультат у гэты раз атрымаў спісак № 4, наступны—№ спісак № 2 і найменшы спісак №1. Астаецца яшчэ адзін мандат. Дзеля таго, каб спраўдзіць якому спіску павінен належаць гэты мандат, ізноў дзелім агульную лічбу галасоў атрыманых на спіскі № 1, 2 і 4 на агульную лічбу атрыманых ужо імі мандатаў:

Спісак № 1=46 : 6=7
„ „ 2=45 : 5=9
„ „ 4=24 : 3=8.

Найбольшы рэзультат у гэты раз атрымаў спісак № 2, а знача апошні вольны мандат аддаецца гэтаму спіску.

Аканчальны рэзультат падзелу мандатаў будзе:

Спісак № 1 атрымлівае	6 мандатаў
„ „ 2 „ „	6 „
„ „ 4 „ „	3 „

Арт. 34. У выпадку калі-б некалькі спіскаў мелі аднолькавае права на гэтае самае месца, вырашае лёс.

Арт. 35. У выпадку падачы аднаго толькі спіску кандыдатаў, як роўна калі-б было падана некалькі спіскаў з агульнаю лічбаю кандыдатаў ня большаю ад лічбы радных, належных выбару ў данай воласці, галасаванне не адбываецца; заместа гэтага валасны выбарчы камітэт абвясчае выбранымі на радных тых кандыдатаў, якія паданы ў спіску. У выпадку падання меншае, чым трэба, лічбы кандыдатаў,—нястача да лічбы радных папаўняецца асобамі назначанымі ваяводам.

Арт. 38. Рэзультат галасавання ў відзе аканчальна ўстаноўленых спіскаў асобаў выбраных у радных і іх заступнікі, старшыня валаснога выбарчага камітэту павінен безадкладна падаць да агульнага ведама спосабам, які звычайна ўжываецца для абвешчання мясцовасці.

(Гледзі канчаток на 3 старонцы).

Беларускія і Расейскія Выбаршчыкі!

Помніце, Ваш сьпісак кандыдатаў у
радных месцавай Рады

нумар першы (№ 1).

Усе, як ахлін чалавек, галасуйце за гэты сьпісак і Вы будзеце мець сваіх прадстаўнікоў у Віленскай мест. Раде, якія будуць бараніць Вашыя нацыянальныя, культурна-просьветныя і эканамічныя інтарэсы.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі
Выбарчы Камітэт.

3 жыцця пад Польшчай.

Аб кракаўскай катастрофе.

Як відаць з польскіх газет, дык выбух парахоўні ў Вітэкавіцах каля Кракава паўстаў ад таго што піраксілінавы квас і бяздымны порох паддзействам цяпліны ў неасьвяжаным паветры паддаліся хімічнаму разлажэньню. Ад выбуху парахоўні асабліва ўцярпелі дзьве вёскі, якія знаходзіліся блізка яе.

Матэрыяльныя страты вялізарныя. Людзі гэтак здэнэрваліся, што ў працягу больш як 20 гадзінаў, ніхто не падумаў, каб ачышчаць хаты ад ападкаў трыку ды рознага іншага лому, а рэчы, якія апынуліся пад адкрытым небам, ніхто і не падумаў захаваць ад дажджу.

Прадстаўнікі ўладаў змушаны былі выдаць загад, і толькі тагды, пад кіраўніцтвам паліцыі, сталі троха парадкавацца.

Газеты з захопленнем пішуць аб энэргічнай ратунковай акцыі ўладаў. Пачынаючы ад віцэ-прэм'ера і канчаючы звычайным функцыянерам улады, кожны з іх выявіў максымум энэргіі і спрыту.

Праўды гэтай хваленай энэргіі газеты ставяць на т у заслугу ўладам, забываючы, што некалькі радкамі вышэй самі-ж пісалі, што катастрофа сталася з-за недагляду за парахоўняю. Бо ня чуваць, каб дзе-колі на сьвеце паўстаў самавыбух парахоўні.

Цягнік зваліўся пад аткос.

Польская газета „Kurjer Poranny“ піша, што на новабудаванай чугункавай лініі Калеты-Падзамча, каля мясцовасьці Панкі, выкалеіўся таваровы цягнік. Катастрофа здарылася дзеля таго, што пясковы насып падмыла вада. 40 таваровых вагонаў зляцела пад аткос. Цягнік быў пусты. Выхала ім акрамя абслугі некалькі жаўнераў. Ахвярамі катастрофы сталіся 2 жаўнеры, якія былі забіты, ды з абслугі некалькі чалавек ранена.

Польскі хлопскі кангрэс.

У нядзелю 5 г. чэрвеня адбываўся ў Варшаве кангрэс польскае хлопскае партыі. Зьехалася 1860 дэлегатаў. Прамоўцы, якія выступалі на кангрэсе, востра высказваліся проці міністра справядлівасьці Мэйштовіча, міністра земляробства Незабытоўскага і міністра зямельнае рэформы Станевіча.

Прэм'ера міністраў марш. Пілсудскага, пад кіраўніцтвам якога працуюць скрытыкаваныя міністры, хлопскі кангрэс пахваліў.

Канчаткавыя пастанаўленьні.

Арт. 40. Апрагэставаньне выбараў можа наступіць у выпадку, калі будзе сьцьверджаны абман, подкуп, або гвалт, якія выключаюць свабодны і тайны выбар, або калі ў часе выбараў будуць парушаны правілы гэтага распараджэньня.

Арт. 41. Кожны сябра валаснога сабранья мае права апрагэставаць выбары на падставе арт. 40 у працягу 2 тыдняў ад моманту абвяшчэньня іх рэзультатаў. Аб правідовасьці выбараў рашае ў першай інстанцыі—павятовы камісар, (цяпер стараста), у другой і ўжо апошняй—ваявода.

Арт. 42. Жалабы адносна няважнасьці выбараў павінна падавацца пісьменна валасному выбарчаму камітэту, які ў працягу трох дзён павінен перадаць іх разам з высьсьнімнем камісару. Пастанова камісара павінна быць вынесена ў працягу 7 дзён ад моманту атрыманьня жалабы. На гэтую пастанову можа быць падаана ў працягу 2 тыдняў жалаба ваяводзе, які вырашае аканчальна. Жалаба для ваяводы падаецца праз павятовага камісара. У выпадку прызнаньня выбараў няважнымі, ваявода выдае загад аб новых выбарах у працягу 4 тыдн.

ДВА МІТЫНГІ.

Дня 12 чэрвеня а г. 12^{1/2}, на Новым Сьвеце каля царквы і а 3 гадз. у залі Крайнгеля (Людвісарская № 4) адбудуцца мітынгі Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Выбарчага Камітэту.

Грамадзяне, Беларусы і Расейцы!

Усе прыходзьце на МІТЫНГ, каб арганізавана выступаць на выбарах.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі
Выбарчы Камітэт.

Усё-ж такі прызнаўся.

Што подласць чалавечая ня мае граніцаў, гэта ведама ўсім. Аднак-жа нятрудна спрацацца з людзьмі, якія робяць подласці сьвядома, абабраўшы сабе гэты мэтад барацьбы са сваімі палітычнымі працаўнікамі, бо ілжою ўвесь сьвет пройдзеш, але назад ня вернешся.

Калі п. Рагуля ў сваім артыкуле „Раскрытыя карты“ зрабіў заклад у тым, што п. А. Луцкевіч у часе польска-савецкай вайны сядзеў у Варшаве і супрацоўнічаў за польскія маркі з польскім урадам, дык А. Луцкевіч у № 13 „Нашае Праўды“ назваўшы „Раскрытыя карты“ бандыцкім нападам на яго асобу, даў гэткае запярэчэньне:

„Дзеля характарыстыкі „праўдзівасьці“ усіх наагул інфармацыяў п. Рагулі аба мне і маеі дзеяльнасьці, сьцьверджаю агульна-ведамы факт, што ў часе польска-савецкае вайны я быў не ў Варшаве, як піша п. Рагуля, а ў Вільні—пераважна ў Лукішскай турме. Вывады з гэтага—ясны самі сабой“!

Ясна, што гэтае далёкае ад праўдзівасьці луцкевічаўскае галасноўнае запярэчэньне не магло задаволіць грамадзкай апініі, дык пасля зацемкі аб гэтым у „Сялянскай Ніве“, Луцкевіч у № 18 „Нашае Праўды“ ізноў зьмесьціў сваё пісьмо дзе ўжо піша:

„Перадусім ведама, што прыехаўшы з Парыжу ў Варшаву дзеля перагавораў з польскім урадам на падставе запрасінаў тагачаснага прэм'ера Падэрэўскага, я „сідзеў“ у Варшаве ад верасьня 1919 г. да канца лютага 1920 г.“.

Дык „шыла адразу вылезла з мяшка“, бо тагды запярэчыў, што ня быў у Варшаве, а цяпер ужо прызнаўся што веў перагаворы з польскім урадам! Гэтага нам толькі і трэба было. Гэта даволі ярка свядомы аб тым што А. Луцкевіч,—вышэйшай маркі лгун, аб гэтым сам сваімі пісьмамі зафіксіраваў, што відаць з вышэй паддзеных яго словаў друкаваных на старонках рэдагаванай ім „Нашай Праўды“, паставіўшы гэтым самым точку над і, і выкрыўшы сваё фальшаваньне фактаў. Далей А. Луцкевіч піша:

„Тады—у апошніх чыслах лютага—я зляжыў з сабе паўнамоцтвы старшыні Рады Міністраў Беларускае Народнае Рэспублікі, і прыехаў у Вільню...“

А калі гэтак, дык само сабой паўстае пытаньне: каму А. Луцкевіч, будучы ў Варшаве, зляжыў паўнамоцтвы?—Хіба ясна, што п. Пілсудскаму. Ці-ж трэба яшчэ на гэта якіх-коліч камэнтарыяў, тлумачэньняў?!

„Граматыныя людзі,—піша А. Луцкевіч,—памятаюць, што і ініцыятыва арганізацыі так званых „беларускіх вайсковых аддзелаў“ зацьверджаных дэкрэтам п. Пілсудскага ў кастрычніку 1919 году, вышла з віленскіх і менскіх нацыянальных арганізацыяў яшчэ ў часе маеі бытнасьці ў Парыжы“.

Нават калі-б і гэтак, дык усёроўна-ж сэнс справы не мяняецца, бо скуль-бы ініцыятыва ня выходзіла, але-ж дэкрэт п. Пілсудскага быў выданы ў тым часе, калі А. Луцкевіч праводзіў перагаворы з польскім урадам і не пратэстуючы проці гэтага і канфэруючы ад кастрычніка 1919 г. яшчэ аж да лютага 1920 г., ужо нават гэтым самым сваім маўчаньнем даў сваю згоду, як галава беларускага ўраду. Дык ці-ж гэта не паразуменьне з польскім урадам?

А калі гэтак, дык ясна што да падзелу Беларусі, як мы бачым у сучаснасьці, прылажыў сваю юдашовую руку А. Луцкевіч. Як-жа, пасля ўсяго таго агідна значаць яго словы, калі ён, вінаваецца гэтага, гавора аб гаротнасьці Беларусаў пад Польшчай ў сучаснасьці?!

Што датычыцца грошай, дык А. Луцкевіч проста гавора, што не магу даць ніякага апраўданьня.

Захіліўшыся пад незнаёмасьць з Балаховічам А. Луцкевіч піша: „усіх нас пробаваў зьвязаць з ім ведамы палк. Ладноў“.

Што дзеецца ў сьвеце?

Падзеі ў Нігаі.

З Шанхаю паведамляюць, што паўднёвая армія ізноў атрымала вялікую перамогу над паўночнымі арміямі Чанг-Тсо-Ліна. Пасьля 30-гадзінных крываваых боёк, паўднёвая армія заняла места Ханч-Ванг і адкінула паўночную армію да Лінчунгу. Паўночная армія страціла ў гэтых бойках 2600 чал. забітымі і раненымі.

Новы пералёт праз Атлянтыцкі акіян.

Амерыканскі лётнік Чэмбэрлен пераляцеў праз Атлянтыцкі акіян на самалёце, праляцеўшы за 42 гадзіны — 7000 кілёметраў без перарыву.

Ён думаў ляцець з Нью-Ёрку да Бэрліна, а калі ўдасца, дык і да Масквы. Але-ж забракла бэнзіны, дык мусіў спусьціцца за 100 км. ад польскае граніцы. Здабыўшы бэнзіны Чэмбэрлен паляцеў ужо ў напрамку да Бэрліна, але-ж запуслася машына, дык ён мусіў ізноў спусьціцца і акурат папаў у балота.

Яго папярэднік амерыканец Ліндбэрг, як ведама таксама пераляцеў праз Атлянтыцкі акіян, зрабіўшы паветраны рэйд Нью-Ёрк—Парыж за 33 гадзіны. Гэтакім чынам Чэмбэрлен пабіў рэкорд, бо даўжэй без прыпынку быў у паветры і праляцеў большую колькасьць кілёметраў прастору.

Марокко.

З Марокко афіцыйна паведамляюць, піша газета „Сегодняя“, што францускае войска пашло ў наступленьне, якое было прыпынена з-за дажджоў. Паўстанцы некаторых мароканскіх пляменаў быццам паддаліся Французам. Але-ж гэтак ці іначай, дык усёроўна астаецца фактам, тое зьявішча, што Французы ніяк ня могуць прыдушыць мараканцаў, якія змагаюцца за сваю нязалежнасьць, вась ужо ў працягу некалькі гадоў.

Балканы.

Албанія арыштавала сябра югаславіянскага пасольства. Не глядзячы на жаданьне югаславіянскага ўраду, Албанія арыштаванага Югаславіянца ня звольніла. Пасьля гэтага югаславіянскі пасол выехаў з Югаславіі. Гэтакім чынам дыпламатычныя зносіны між Югаславіяй і Албаніяй сарваны.

Нялады паміж гэтымі дзяржавамі творыць Італія, якая імкнецца панаваць над Балканами

Але каму больш як не А. Луцкевічу быў ведамы Ладноў, луцкевічаўскі міністар, падудадны і калега па кабінэту і Парыжы?..

„Але хадэцка-сельсаюзніцкая банда (добра што банда, бо гэта ўжо знача маса, а не адзінка (Прым. рэд.), піша далей Луцкевіч,—і далей усюдз паўтарае сваю ілжу, вінавацячы ў „нячэснасьці“ усіх, хто ей прычыць і агульна-паважанага дырэктара Трэнку, і грам. Марцінчыка, і пасла Плаўскага, і грам. Сьвяневіча“.

Вось і гэта—цалком мана! Дзе і калі мы вінавацілі Трэнку, Марцінчыка, Плаўскага і Сьвяневіча, калі нават ніколі не ўспаміналі іх? Граматыныя людзі, чытаючы „Сял. Ніву“ добра ведаюць справядлівасьць гэтага!

Роля Ваявудзкага ў беларускім руху ўжо добра выясьнілася на маршалкоўскім судзе, а свайго цеснага супрацоўніцтва з Ваявудзікам, як у 1919 г., разьбіваючы Беларускаю Народную Раду Рэспублікі, так-сама і Грамадзка-Незалежніцка-Хлопскага ў 1926 г. Луцкевіч не выракаецца. Дык вась дзе падстава яго праўднай сувязі з дэфэнзываў, (гэта найлепш выяўлена ў № 24 „Сял. Н.“ арт. „Гангрэна“ і № 29 „Сял. Н.“ арт. „Аб маральным брудзе“)?

Ну, а дзе-ж факты таго супольнага фронту нашага супрацоўніцтва з польскаю дэфэнзываў, аб якім А. Луцкевіч гавора ў сваім пісьме?

Выстаўляючы сабе запраўды „вялікім тварцом“ А. Луцкевіч рэкламуе сабе тым, што п. Рагуля на канд. ў паслы выставіў ён, хоць Рагуля, як ведама, выстаўлены быў на пасла Навагрудзікім сялянствам і нічога супольнага з А. Луцкевічам ня меў. Ня робіць чэсьці А. Луцкевічу ўся яго папярэдняя праца, бо бачым яго цяпер „бабылём“!

Так, подласць луцкевічаўская ня мае граніцаў, а ў гэтым—уся справа. У гэтым ён сам прызнаўся, сьцьвердзіўшы тое ў № 18, што прычыў у № 13 „Нашае Праўды“.

Добра і гэта, што пачаў каяцца.

Усіх падпічыкаў просім прыслаць
належныя за газету грошы.

Беларусы заганіцай.

Чэхаславакія.

Старшыня Рады Беларускай Народнай Рэспублікі 1-га г. чэрвеня з'яўнуўся да Рымскага Папы з гэтакімі заявамі:

„Яго дастойнасці, Найсвяцейшаму Айцу Папе Рымскаму:

Булла, выданая Вашай Святысяцю на ўрачыстасць Каранацыі Абраза Вострабрамскай Божай Мацеры на 2 ліпеня г. г., была з задавальненнем прынята як каталіцкім, так і праваслаўным жыхарствам.

Гэты Абраз, раней належачы праваслаўным, аднолькава паважаецца, як праваслаўнымі, так і каталікамі. Гісторыя гэтага Абразу ўсім вядома.

Аднак, Каранацыя Абразу, як „Каралевы Кароны Польскай“ абурыла ўсё мясцовае жыхарства без розніцы вызнання.

У рэлігійнае пытаньне Вашай Святысяцю ўнесена палітычная рыса, сцвярджаючая за Польшчай старую сталіцу Вялікага Княства Беларуска-Літоўскага — Вільню. На гэта ня можа згадзіцца ні пры якіх варунках ні адзін сумленны Беларус, будзь то католік ці праваслаўны.

Калі ўзяць пад увагу агульнае зневажэнне рэлігійнага і нацыянальнага пачуцця Беларусаў, арышт за беларускую мову польскай уладай, як то: арышт за беларускую мову ў касцёлі — ксяндза Гадлеўскага ў Жодзішках і пасаду яго не ў кляштар, а за краты турмы, супроць нават конкордату, высілку з Беларусаў беларускіх ксяндзоў (Шутовіч і інш.) і прызначэнне на іх месцы ксяндзоў з Польшчы, — то без памылкі амаль напрашваецца думка, што ўсё гэта робіцца, калі не з Вашай, то з агульна-Апостальскай сталіцы хоць і маўклівай згоды, якая лічыць Вільню польскай, а Абраз Вострабрамскай Божай Мацеры — „Каралевай кароны польскай“.

Даводжу гэта да ведама, каб потым мець права пры нягодах у каталіцкай царкве на Беларусі, узлажыць адказнасць за гэта на тых, хто неправільна высвятляў Вашай Святысяці рэлігійныя, нацыянальныя і палітычныя намеры на Беларусі“.

Старшыня Рады

(—) Т. Крэчэўскі.

Амерыка.

У м. Дэтройце, Мічган, беларуская праца мае вялікі паспех. Заложана „Таварыства помачы Беларусі“. Галоўнымі дзеячамі гэтага Т-ва з'яўляюцца грамадзяне: Якаў Беразоўскі, Захар Скарбук, Антон Ціхановіч, Алесь Чарніковіч, Якаў Балабка, Андрэй Шчалкун і другія.

У нядзелю, 3-га красавіка г. г. адбыўся „Беларускі мітынг пратэсту“ ў м. Гэры, штат Індыяна, проці ўціску Беларусаў на Бацькаўшчыне. З прамовамі і высьвєненнямі выступалі прыехаўшыя з Чыкага: Я. Варонка, Антон Змагар, В. Трафімовіч, І. Романовіч і др.

Прысутнымі былі выхадцы з б. Віленскай, Горадзенскай, Менскай, Магілёўскай, Вітэбскай і Смаленскай губерняў.

У суботу, 7 траўня г. г. грам. М. Шапавал адчытаў рэфэрат у Чыкага на тэму „Нацыянальнае пытаньне на ўсходзе Эўропы“. Рэфэрат меў вялікі паспех. Паслухаць паважанага дзеяча сабралася болей 300 чалавек. Грам. Шапавал гаварыў каля трох гадзінаў. У фонд дапамогі палітычным вязням у Польшчы сабрана 11 далараў 30 цэнтаў.

14 і 15 траўня г. г. у м. Дэтройці, Мічган, адбыліся дзве лекцыі беларускага дзеяча Я. Варонкі, які гэта першы раз прыехаў у Дэтройт з Чыкага. У суботу, 14 траўня гр. Я. Варонка адчытаў лекцыю на тэму: „Беларусь ад Керэнскага да Пілсудскага“ а ў нядзелю, 15 траўня на тэму: „Тры этапы беларускага адраджэньня“. (1-ы — этап пэрыяд да 1905 г., 2-гі — 1905—1917 г. і 3-ці — з 1917 г. да нашых дзён). Лекцыі адбыліся ў „Украінскім ДOME“.

У сувязі з гэтымі лекцыямі расейскія газеты ў Амерыцы пішуць: „Трэба ўспамінуць, што грам. Варонка з'яўляецца тым дзеячам, які браў удзел у Лютавай Рэвалюцыі і ў парэвалюцыйных арганізацыях. Ён быў сябра Маскоўскага Дзяржаўнага Сабранья, Рады Расейскай Рэспублікі, кандыдатам на Ўсерасейскае Устаноўчае Сабраньне. Браў удзел ува ўсіх беларускіх зьездах і быў старшынёю першага Беларускага Ураду. У беларускім руху бярэ ўдзел з 1909 году. Гэтакім чынам лекцыі грам. Варонкі цікавыя, ужо толькі дзеля таго, што ён з'яўляецца жывым сьведкаю шмат-якіх здарэньняў апошніх дзесяці гадоў — на ўсходзе Эўропы.“

НАВІНЫ.

— **Выбары ў Наваградзкім павеце.** У Наваградзкім павеце ў хуткім часе маюць адбыцца выбары ў валасныя рады. Пакуль што на 15-га чэрвеня с. г. вызначаны выбары па вёсках. У Любчы для правядзеньня выбараў стараста вызначыў Выбарную Камісію ў такім складзе: 3 — асаднікі, 1 — Паляк, 1 — Беларус і 1 — Жыд. Такім складам Выбарнае Камісіе вельмі абурана сялянства. На 13 тысяч беларускага насяленьня воласьці ёсьць каля 30 сем'яў асаднікаў, і вось, ня гледзячы на такія адносіны ў ліку насяленьня ад Беларусаў увайшоў толькі адзін чалавек, а ад Палякоў аж 4.

Ёсьць ведама такі склад выбарнай камісіі не дае гарантыі, што выбары будуць праведзены бесстаронна і без пагвалчэньня закону.

— **Канфіскаты.** Надзвычайны выпуск „Новае Росьсія“ за зьмяшчэньне закліку аб складаньні ахвяраў на дапамогу забойцы пасла Вошкава, Кавардэ і яго сям'і камісар ураду на м. Вільню канфіскаваў.

— **Metoda Szykan.** 6 г. чэрвеня Гурток Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры ў Жодзішках, Вялейскага пав. ладзіў пробу тэатральнага прадстаўленьня ў памешканьні жодзіскага касцельнага дому.

Камэндант паліцыі жодзіскага пастарунку палічыўшы гэта за праступак, сьпісаў усіх прысутных, кажучы, што ня мелі права ладзіць пробнага прадстаўленьня, пры гэтым страшыў і пагражаў адміністрацыйнымі карамаі, вастрогам і г. д.

Цэнтральны Ўрад Інстытуту падаў аб гэтым жалабу п. Віленскаму Ваяводзе.

Аддзел Міжнародных Зносінаў А.Б.С.А.

(З дакладу Прэзыдыуму).

Цэнтральнае Міжнароднае Студэнцкае Канфэдэрацыі (С.І.Е.) паведамляе аддзел.

У апошніх часоў арганізаваны:

1) Унівэрсытэцкі Інстытут інтэрнацыянальных высокіх школ у Жэневе, які мае займацца выкладамі навук юрыдычных, палітычных, эканамічных і сацыяльных.

2) Бюро інтэрнацыянальнае студыі ў Жэневе, якое арганізуе лекцыі а) ад 11/VII да 5/VIII Праблемы інтэрнацыянальнай палітыкі і б) ад 8/VIII да 2/IX Праблемы інтэрнацыянальнай улады. Выкладаюць найлепшыя эўрапейскія навуковыя сілы.

Выпушчаны адзакі Міжнароднае Студэнцкае Канфэдэрацыі (С.І.Е.). Просімо студэнцкія арганізацыі набываць гэныя адзакі; беларускае студэнцтва можа набыць іх праз Аддзел Міжнародных Зносінаў А.Б.С.А. З дужа многіх паданых праектаў успомненае адзакі, прыняты праект Украінца.

Падчас IX з'езду С.І.Е. ў Рыме (ў восені 1927 году) маюць адбыцца міжнародныя студэнцкія гульні (спорт), ў якіх дужа пажадана было-бы, каб беларускія студэнты-спортоўцы прынялі чынны ўдзел; падрабязныя інфармацыі можна дастаць ў Аддзеле Міжнародных Зносінаў А.Б.С.А.

Міжнародная Студэнцкая Канфэдэрацыя (С.І.Е.) арганізоўвае Інтэрнацыянальную Студэнцкую Санаторыю ў Швайцарыі, дзеля чаго запатрабавана статыстыка аб здароўі і лячэньні студэнтаў паасобных нацыянальнасцяў. Аддзел Міжнародных Зносінаў А.Б.С.А. падаў адпаведныя інфармацыі па гэтым пытаньню аб Беларускам студэнцтве. 16/IV г. г. ў Жэневе адбылося паседжаньне Выканаўчага Камітэту С.І.Е. пад старшынствам прафэсара дэ Рэйнольда з Балю, на якім прыняліся пастановы дужа важныя у жыцці студэнтаў а іменна:

1) аб арганізацыі Міжнароднай Цэнтралі для усіх студэнцкіх арганізацыяў; як часовы цэнтр устаноўлены Студэнцкі аддзел пры Інстытуце Інтэлектуальнай супрацы ў Парыжы,

2) аб завязьдзены 50% зьніжка на ўсіх жалезных дарогах і параходах дзеля студэнтаў сяброў С.І.Е., а выхадзячы з гэтага пастаноўлена завязьдзі міжнародную студэнцкую легітымацыю;

3) аб міжнародным прызнаваньні сэмэстраў без ніякіх нострыфікацыяў;

4) аб узаемнай супрацы і дапамозе паасобных студ. арганізацыяў;

5) аб прыняцці ўдзелу на міжнароднай выстаўцы друкаў ў Кэльне над Рэйнам ў 1928 годзе, пасярэдніцтвам паасобных Студэнцкіх Цэнтральных Саюзаў.

Ад 3—15/VIII ў Лёкарна адбудзецца міжнародная канфэрэнцыя па пытаньні аб уяўдзеньні новай сыстэмы ў навуцы (выкладах), як ў сярэдняй так і ў вышэйшай школе. Трэба каб і беларускія педагогі з'яўнулі на гэта увагу. Інфармацыі ў Адзеле Міжнародных Зносінаў А.Б.С.А. Прэзыдыум А.Б.С.А.

Да нас пішуць.

Гісторыя адной коопэратывы.

Было гэта ў 1919 годзе, калі была галадоўка і амерыканская мука ў модзе. А найлепшы гандаль тады як галадоўка, дык і надумаўся воіт гміны Ялоўка коопэратыву заклацьці, каб можна было гандляваць і красьці. Ксёндз, каб давалі грошай, людзей намаўляў, а воіт Рудзеўскі па 300 марак збіраў. Вядома, з благаслаўства лёгкая рука, наказалася ў коопэратыве „амерыканская“ мука і рознага тавару было ня мала, было на т „амерыканскае“ сала, а як на дэлянасьць тады была мода, дык коопэратыву назвалі „Згода“. Прашло некалькі гадоў, на коопэратыву стаўся „zarnach“, сала і мука зьявіліся па ўсіх крамах. Сябры ў „раду“ не заглядалі і далёка яе міналі, бо ў жыдоў таям усе даставалі. Бачаць наш Міхал і Тамаш, што ў „Згодзе“ сэнсу няма, узялі вывеску перамянілі і ў „sklep polski“ коопэратыву ахрысьцілі. Гэтым сябры не дзівіліся, бо па іх сваіх забыліся. Пазьней і „sklep polski“ раздваіўся, бо Міхал ад Тамаша аддзяліўся. Цяпер народ дзівуецца як-то ім так шчасліва тругуецца?! А ў іх гандаль таму харошы, што за нашы тругуюць грошы. Голка.

ЗБОРНИК ВЕРШАЎ.

Вышаў з друку зборнік вершаў
ФР. ГРЫШКЕВІЧА

„ВЕСНАВЫЯ МЭЛЕДЫ“

ЦАНА без перасылкі 1 зл.

ЦЭНТРАЛЬНЫ СКЛАД:
кнігарня „ПАГОНЯ“
Wilno, Zawalna 7.

Фабрычны склад турбінаў, машынаў і млынскіх каменяў ФАБРЫКІ Г. КУЛІК У ЛЮБЛІНЕ

РЭПРЭЗЭНТАНТ ТЭХНІК

Ст. Стобэрскі і С-ка

Кантора і склад: Вільня, Міцкевіча 9.

Будова і перабудова машынаў. СПЭЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭХНІЧНЫЯ ПАРАДЫ. Праекты, падлічэньні, пляны. Спецыяльныя ўладжэньні „Кашарняў“.

Заступніцтва фірмы БРАТЫ БЮГЛЕР
Узвіль (Швайцарыя)
МЛЫНСКІЯ МАШЫНЫ.

Заступніцтва фірмы інж. Г. КІНДТ, Радом
ВОДНЫЯ ТУРБІНЫ.

Машыны, што ёсьць на складзе: ВАЛЬЦАВЫЯ ПАСТАВЫ АДЗІНОЧНЫЯ І ПАДВОЙНЫЯ, АЎТОМАТЫЧНЫЯ ПЭРЛЯКІ „MARS“, КАМЕНЬНІ ШТУЧНЫЯ І ФРАНЦУСКІЯ, МАШЫНЫ ДЛЯ АЧЫСТКІ ЗЯРНЯ, МАШЫНЫ ШМЭРГЛЭВЫЯ І ШЧОТКАВЫЯ, АСПІРАТОРЫ, АРФЫ „TRVIEURY“, ПЛАСКІЯ СІТЫ „PLANZICHTRY“ ВІСЯЧЫЯ І СТАЯЧЫЯ, МАШЫНЫ ГРЫЗІКОВЫЯ „REFORMY“.

Дастаўляем: ГАЗАВЫЯ І СПАЛІНОВЫЯ МАТОРЫ, ШВАЙЦАРСКУЮ СЕТКУ НА СІТКІ.

Фірма даець бясплатна ўсялякія парады ў справе будовы млыноў, уладжываньня грэбляў і інш.

Адрэс: Wilno, ul. Mickiewicza Nr. 9,
ST. STOBERSKI I S-KA.

Дык кожны, хто ўмее чытаць, спяшайся выпісаць сваю газету „Сялянскую Ніву“.